

Jak dbać o kominek?

Ostatnimi czasy daje się zauważyć coraz częstsze stosowanie kominków w nowopowstających budynkach mieszkalnych. Jest to spowodowane trendami architektonicznymi oraz możliwością niebanalnego rozwiązania wnętrz mieszkalnych, a także możliwością skutecznego używania kominków do dogrzewania pomieszczeń.

Dotychczas, w polskich warunkach klimatycznych, największą wadą kominków była ich niedostateczna sprawność cieplna, przez co były one wypierane przez systemy umożliwiające sprawniejsze dostarczanie ciepła do pomieszczeń. Obecnie nowobudowane obiekty posiadają coraz mniejsze zapotrzebowanie energetyczne, często mieszczące się w standardach domów energooszczędnych lub nawet pasywnych, oraz zaopatrzone są w systemy ogrzewania i wentylacji, umożliwiające efektywne łączenie ich z ogrzewaniem kominkowym.

Tak więc kominek może pełnić wyłącznie rolę elementu wystroju wnętrz lub też być efektywnym uzupełnieniem systemu grzewczego.

Niezależnie od jego roli kominek powinien być wykonany zgodnie z zachowaniem wszelkich koniecznych przepisów i norm, a także z wszelkimi zasadami sztuki budowlanej i kominiarskiej. Jest to bowiem podstawowy warunek bezpieczeństwa użytkowania i właściwego działania instalacji kominkowej.

Z tego powodu montaż kominka i wykonanie instalacji kominowej powinno się zlecać profesjonalnym firmom, specjalizującym się w realizacji tego typu inwestycji. Najlepiej byłoby gdyby firma realizująca inwestycję posiadała autoryzację producenta wkładu kominkowego, co jest dodatkowym gwarantem jej profesjonalizmu. Pożądane są również konsultacje firmy montażowej z osobą projektującą system kominkowy, a także- w przypadku montażu systemu w nowobudowanym obiekcie- wizyty przedstawiciela firmy montażowej na placu budowy w celu kontroli prawidłowości wykonawstwa elementów budynku ważnych dla właściwego działania systemu.

Wszystko to pozwala uniknąć problemów wynikających z niewłaściwego montażu kominka, czyli konsekwencji błędów montażowych, które mogą powodować małoefektywne i niewłaściwe działanie instalacji, a także zagrożenie dla zdrowia i życia użytkowników.

Należy pamiętać również o tym, że nawet najlepszy, pozbawiony błędów, montaż systemu kominkowego w domu, przeprowadzony przez fachową firmę, nie jest stuprocentowym gwarantem prawidłowego działania systemu kominkowego. Równie ważna jest bowiem jego właściwa eksploatacja.

Z uwagi na to należy spełnić szereg wymagań umożliwiających właściwe funkcjonowanie takiego systemu grzewczego.

Paliwo

Niewątpliwą zaletą kominka jest możliwość opalania praktycznie wszystkimi rodzajami paliw stałych dostępnych odbiorcom indywidualnym. Wybór paliwa może być podyktowany upodobaniem, wydajnością, wygodą, ceną, dostępnością, bezpieczeństwem, wpływem na środowisko, itp.

Do paliw najczęściej wykorzystywanych w kominkach należą:

- **drewno**- charakteryzuje się dużą kalorycznością, jest łatwo dostępne. Jego właściwościzależą od wilgotności i rodzaju (gatunku). Największą wartość opałową ma drewno suche. Ponadto najbardziej kaloryczne jest drewno drzew liściastych. Drzew iglaste natomiast, przez dużą zawartość żywic, powodują powstawanie sadzy w kominku, a jego spalanie często powoduje iskrzenie.
- **brykiet drzewny**- produkt powstały ze sprasowanych trocin. Brykiety są gęstsze oddrewna i wykazują od niego mniejszą wilgotność, co wpływa korzystniej na ich efektywność.
- **pelety**- granulaty produkowane ze sprasowanych odpadów tartacznych i leśnych odpadówdrzewnych. Charakteryzują się wysoką wartością opałową i klasyfikowane są jako odnawialne źródło energii.
- **gaz**- opalanie gazem jest „czyste„ i bardzo wygodne. Można stosować stałe podłączenie do sieci gazowniczej lub, w przypadku jego braku, pobierać gaz z butli.
- **węgiel kamienny**- zwykle rzadko stosowane paliwo do kominków, przede wszystkim ze względu na łatwość zabrudzenia się, a więc niewygodę stosowania.
- **olej opałowy**- dosyć wygodne i tanie paliwo, podobnie jak gaz.

Jak widać kominek można opalać różnymi rodzajami paliw. Należy przede wszystkim pamiętać o tym, iż, w zależności od wyboru paliwa, należy liczyć się z różną częstością konieczności usuwania ubocznych produktów spalania, czyli z koniecznością „czyszczenia” kominka. Przykładem może być konieczność częstego usuwania sadzy w przypadku opalania drewnem z drzew iglastych. W opozycji do tego stanie natomiast opalanie gazowe, dzięki któremu konieczność czyszczenia kominka jest znikoma.

W przypadku palenia drewnem dobrze jest pamiętać o tym, że najlepsze jest suche i przeznaczone do kominka drewno, ponieważ drewno wilgotne może w niektórych przypadkach wytworzyć więcej dymu niż komin może odprowadzić.

Ponadto należy sobie zdać sprawę z tego, że eksploatacja kominka często zaczyna się już na etapie budowania domu. Jeśli system kominkowy zostanie ukończony przed innymi robotami wykończeniowymi, to często jest wykorzystywany przez robotników jako źródło ciepła. Ponieważ w tym czasie zwykle brakuje właściwego paliwa do kominka, pali się w nim materiałami do tego nie przeznaczonymi. Efektem tego mogą być problemy z właściwą pracą kominka już niedługo po rozpoczęciu użytkowania domu. Trzeba przy tym wspomnieć, że właściwa eksploatacja kominka nakazuje używanie wyłącznie paliwa przeznaczonego do danego typu wkładu przez cały okres użytkowania kominka.

Warto również wspomnieć, że w kominku nie należy spalać materiałów plastikowych, gumowych oraz wykonanych z innych materiałów sztucznych, jak również zawierających kleje, pasty itp. Składniki, ponieważ jest to nieekologiczne, a poza tym może być przyczyną dymienia, przykrego zapachu, a nawet prowadzić do zabrudzenia lub uszkodzenia systemu kominkowego.

Spalanie

Paliwo należy dostarczać tak, aby w palenisku przez cały czas był zapewniony swobodny ruch powietrza. Wobec tego nie można przesadzić dokładając zbyt wiele „na zapas”. Brak powietrza w palenisku, jak również jego utrudniony ruch spowoduje spowolnienie procesu spalania, objawiające się nadmiernym dymieniem (często mówi się wtedy że następuje „brak cugu”) i osadzaniem się sadzy w kominku.

Ważne jest też, aby ilość powietrza dostarczanego do komory spalania nie była zbyt duża, ponieważ może to być przyczyną brudzenia się wnętrza kominka oraz szyby lepkiimi spalinami.

Najlepiej gdyby ilość dopływu powietrza mogła być przez cały czas regulowana, co zapewniłoby zoptymalizowanie procesu spalania i pracę kominka przy najlepszych jego parametrach. W przypadku tradycyjnych rozwiązań jest to jednak praktycznie niemożliwe, ponieważ wymaga zbyt dużego absorbowania użytkownika, jednak istnieją rozwiązania bazujące na sterownikach, które regulują ilość wprowadzanego do komory paleniskowej powietrza. Należy pamiętać, że nawet to nie wystarczy jednak jeśli drewno będzie dokładane w sposób utrudniający lub uniemożliwiający swobodny przepływ powietrza.

Czasem zapomina się o tym, że dla kominka ważny jest również proces rozpalania, który powinien polegać na stopniowym wzroście temperatury. Dzieje się tak w przypadku dokładania do ognia małych kawałków drewna, stopniowo zwiększając ich wielkość. Błędem jest zbyt szybkie dodawanie dużych, grubych porcji drewna.

Nie powinno się oczywiście bazować wyłącznie na drobnych kawałkach drewna, ponieważ jest to mało efektywne.

Należy pamiętać również o tym, że jeśli dołoży się nową, większą porcję drewna, dobrze jest zwiększyć dopływ powietrza, aby rozniecić proces.

Błędy zdarzają się również podczas zakańczania spalania. Należy do nich przede wszystkim całkowite zamykanie dopływu powietrza przed całkowitym wygaśnięciem paleniska. Prowadzi to do wystąpienia kopcenia i wydziela się sadza, co jest niekorzystne. Ogień w kominku powinien wygasnąć samoistnie w wyniku wyczerpania się paliwa.

W celu właściwej eksploatacji systemu kominkowego warto również pamiętać o poniższych zagadnieniach:

- Użytkując kominek należy pamiętać o okresowych kontrolach i czyszczeniu komina. W myśl przepisów (Ustawy z dnia 24.08.1991 o ochronie przeciwpożarowej - Dz.U. Nr 81 z późniejszymi zmianami oraz Rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów z dnia 11.06.2006 - Dz. U. 80/06) obowiązek ten ciąży na właścicielu obiektu. Oczywiście dla właściciela ogranicza się w tym przypadku do wyboru kominiarza który to wykona. Należy to robić to nawet kilka razy w roku (w myśl ww. przepisów co najmniej cztery razy w roku przy opalaniu paliwem stałym), w zależności jednak od intensywności palenia (przy bardzo intensywnym może to również być częściej niż cztery razy w roku).
- Nie należy dokładać zamrożonego drewna do kominka, szczególnie gdy wewnątrz została już osiągnięta wysoka temperatura, ponieważ może się to skończyć nawet jego uszkodzeniem.
- Zaleca się powolne otwieranie drzwiczek kominka, aby nie dopuścić do cofania się dymu do pomieszczenia.
- Kominek powinien być czyszczony z sadzy oraz powinno się usuwać z niego popiół. Oczywiście częstość tych prac zależy od procesów spalania i w każdym przypadku będzie inna, jednak powinno się wykonać takie czyszczenie przed każdym sezonem grzewczym. Dobrze jest skropić popiół wodą, aby nie unosił się po pomieszczeniu. Do czyszczenia komina z sadzy można wykorzystać punkty rewizyjne, które są zwykle umieszczone m.in. w zakrętach instalacji (szczególnie pod dużymi kontami). Ich brak powoduje niemożność dokonania tego, a więc może być przyczyną niedrożności instalacji.
- Zachowanie bezpieczeństwa pożarowego wymaga, aby w najbliższym sąsiedztwie kominka nie znajdowały się elementy łatwopalne. Nie można więc składować w jego pobliżu np. papieru, co jest dosyć często spotykaną praktyką.
- Należy pamiętać, że szyba w kominku, jak również inne jego elementy mogą osiągać wysokie temperatury, wobec czego nie należy ich dotykać lub robić to w odpowiednim zabezpieczeniu.
- Jeżeli kominek jest zaopatrzony w filtry powietrza, to dobrze jest kontrolować ich zabrudzenie przynajmniej raz w roku, np. przed zapoczątkowaniem sezonu grzewczego i wymieniać na nowe w razie konieczności (dużego zabrudzenia).
- Należy również pamiętać o tym żeby zapewnić czystość szyb kominka, co można ułatwić sobie montując „szyby samoczyszczące” lub „szyby z kurtyną powietrzną” (w tym rozwiązaniu powietrze dociera do paliwa szczelinami wokół szyby, a jego podmuch tworzy barierę dla zanieczyszczeń), a także wykorzystując, specjalne do tego celu, produkty czyszczące.

Na zakończenie można podkreślić, że w celu bezawaryjnej eksploatacji kominek powinien posiadać swój własny kanał spalinowy, pracujący wyłącznie na jego potrzeby. Należy liczyć się z tym, że podłączenie do kominkowego kanału spalinowego innego urządzenia grzewczego, np. kotła

węglowego, spowoduje kłopoty w pracy któregoś z urządzeń lub nawet ich obu. Może to być spowodowane przede wszystkim odmiennymi wymaganiami urządzeń grzewczych. Znacznie gorsze może być to, że takie połączenie może spowodować nie tylko zakłócenie pracy urządzeń, ale także niewłaściwe odprowadzenie spalin któregoś z nich lub nawet obu, co może być przyczyną zaccadzenia osób przebywających w budynku.

Właściwie eksploatowany kominek powinien służyć bezawaryjnie wiele lat ku uciesze jego użytkowników. Natomiast jego niewłaściwa eksploatacja może stopniowo pogarszać jego pracę, a nawet być przyczyną pożarów.

*Opracowanie: mgr inż. Joanna Kopica i Radosław Turski
Materiał objęty prawem autorskim. Publikacja w części lub w całości wyłącznie za zgodą redakcji.*

KONTAKT

OGRZEWNICTWO PL
[Biuro Obsługi Klienta](#)

E-mail: biuro@ogrzewnictwo.pl

WWW: www.ogrzewnictwo.pl

Tel: 42 653-57-03, 42 252-94-74

Fax: 42 653-57-03

Adres:

Morgowa 4
90-950 Łódź
☒